

تعیین روایی و پایایی پرسشنامه تشخیصی اختلال اعتیاد به اینترنت در کاربران دانشجو

سید سلمان علوی^۱، فرشته جنتی فرد^۲، مهدی اسلامی^۳، حسین رضاپور^۴

۱. کارشناس ارشد روانشناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اصفهان، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

۲. کارشناس بهداشت، سازمان آموزش و پرورش استان اصفهان، منطقه جی

۳. روانپزشک، بیمارستان شهدای لنگان زرین شهر

۴. کارشناس ارشد روان‌سنجی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ناین

تاریخ دریافت مقاله: ۸۹/۶/۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۹/۷/۲۷

چکیده

زمینه و هدف: اینترنت قسمت زیادی از زندگی روزانه افراد به‌خصوص جوانان را اشغال کرده و هر سال گزارش‌های بیشتری در زمینه اختلال اعتیاد به اینترنت منتشر می‌شود. هدف از این پژوهش تعیین روایی و پایایی پرسشنامه تشخیصی اختلال اعتیاد به اینترنت در جامعه ایرانی و براساس فرهنگ ایرانی می‌باشد.

مواد و روش کار: این مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع مقطعی بر روی ۴۰۰ نفر از کاربران دانشجوی شهر اصفهان که به روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای از دانشگاه‌های شهر اصفهان انتخاب شده بودند، انجام شد. نسخه فارسی مقیاس و سواس‌گونه استفاده از اینترنت به‌همراه پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه تشخیصی اختلال اعتیاد به اینترنت توسط افراد تکمیل شد. نهایتاً برای ارزیابی این پرسشنامه تمامی نمونه‌ها براساس ملاک تشخیصی اعتیاد اینترنتی مبتنی بر DSM-IV-TR مورد مصاحبه روانپزشکی قرار گرفتند. پس از جمع‌آوری و نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها روایی و پایایی این پرسشنامه به روش‌های روایی محتوایی، افتراقی (تشخیصی)، هم‌زمان و پایایی به روش‌های آلفای کرونباخ، تنصیف و بازآزمایی توسط نرم افزار SPSS-14 محاسبه و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: روایی پرسشنامه به روش روایی هم‌زمان برابر با (۰/۷۸، ۰/۸۱)، روایی افتراقی (۰/۶۲، ۰/۶۴) و سه نوع پایایی (۰/۷، ۰/۶۴) و تنصیف (۰/۶۴) و بازآزمایی (۰/۴۷، ۰/۴۷) به دست آمد. بهترین نقطه برش بالینی این پرسشنامه ۴ می‌باشد.

نتیجه‌گیری: نسخه فارسی پرسشنامه تشخیصی اعتیاد به اینترنت معتبر و پایا می‌باشد و با توجه به کمبود پرسشنامه معتبر و پایا جهت اندازه‌گیری اعتیاد به اینترنت، به کارگیری این پرسشنامه ابزاری مناسب برای سنجش اعتیاد به اینترنت در پژوهش‌های بعدی است. [م ت ع پ ز، ۱۳۹۰؛ ۱۳(۷):۳۸-۳۴]

کلیدواژه‌ها: اینترنت، اعتیاد رفتاری، روایی، پایایی، دانشجو

مقدمه

امروزه استفاده از اینترنت به دلیل جذابیت‌های منحصر به فرد آن در بین نوجوانان و جوانان رواج گسترده‌ای یافته و به سرعت در حال افزایش است. امروزه موضوع شیوع اعتیاد به اینترنت در جوانان، همپای اعتیاد به مواد مخدر می‌تواند به‌منزله بحرانی جدی در زندگی فردی و اجتماعی آنان مورد بحث قرار گیرد. مفاهیم مربوط به اعتیاد به اینترنت در سال‌های اخیر توسط پژوهشگران، روانشناسان و جامعه‌شناسان مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است. بسیاری از پژوهشگران معتقد بودند که اصطلاح اعتیاد، تنها در خصوص استعمال یکی از انواع مشخص مواد مخدر صادق است. اما مفهوم اعتیاد سرانجام حیطه گسترده‌تری پیدا کرده و شامل تعداد وسیع‌تر و پیچیده‌تری از رفتارها شد که لزوماً ناشی از استعمال مواد اعتیادآور نبود به‌عنوان مثال اعتیاد به قمار، اعتیاد به بازی‌های ویدیویی، تماشای تلویزیون و غیره.^۱

استفاده زیاد از اینترنت با عناوین متفاوتی از قبیل وابستگی رفتاری به اینترنت (internet behavior dependency)، استفاده مرضی از اینترنت (pathological internet use)، استفاده مشکل‌زا از اینترنت (problematic internet use)، استفاده بیش از اندازه از اینترنت (excessive internet use)، سوءاستفاده از اینترنت (internet abuse) و اختلال اعتیاد به اینترنت (internet addiction disorder) معرفی می‌شود.^۲ چهارمین و آخرین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV-TR) که استانداردهایی برای طبقه‌بندی انواع بیماری‌های روانی ارائه می‌کند، اعتیاد به اینترنت را در مجموعه اختلال کنترل‌تکانه که به گونه‌ای دیگر مشخص نشده است معرفی کرده و این اختلال در ویرایش بعدی DSM در سال ۲۰۱۱ نیز در همین طبقه آورده خواهد شد.^۳

برای سنجش اختلال اعتیاد اینترنتی پرسشنامه‌ها و مقیاس‌های چندی مانند CIUS، IAT، YDQ، تدوین شده است که هر کدام با توجه به تعریف اعتیاد اینترنتی به‌نحوی این اختلال را می‌سنجد و ملاک تشخیصی آن هم اغلب بر اساس اختلال کنترل‌تکانه یا اعتیاد به مواد مخدر و الکل می‌باشد.

از آنجایی که پژوهش در زمینه اعتیاد به اینترنت بسیار مورد توجه متخصصان علوم رفتاری می‌باشد، در داخل کشور وجود ابزارهایی معتبر و پایا براساس ملاک‌های تشخیصی DSM-IV-TR و متناسب با فرهنگ کشور که بتوان براساس آن افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی را از کاربران عادی غربالگری کرد بسیار محدود است. هم‌چنین اعتبار و روایی پرسشنامه‌های رسمی که در کشورهای دیگر ساخته شده است را نباید پذیرفت به‌خصوص این نکته هنگامی بیشتر مهم است که این پرسشنامه‌ها در کشور دیگری و برای گروه آزمودنی‌های متفاوتی طراحی و آزمون شده باشد.^۴ به‌دلیل آن‌که شواهد تجربی درباره حساسیت، ویژگی و نقطه برش ابزارهای اندازه‌گیری اعتیاد اینترنتی در دست نیست^۵ و ابزارهای سنجش اعتیاد اینترنتی اغلب روایی و پایایی مطلوبی ندارند.^۶ هم‌چنین از آن‌جایی که در مطالعات قبل که پیرامون

استفاده زیاد از اینترنت با عناوین متفاوتی از قبیل وابستگی رفتاری به اینترنت (internet behavior dependency)، استفاده مرضی از اینترنت (pathological internet use)، استفاده مشکل‌زا از اینترنت (problematic internet use)، استفاده بیش از اندازه از اینترنت (excessive internet use)، سوءاستفاده از اینترنت (internet abuse) و اختلال اعتیاد به اینترنت (internet addiction disorder) معرفی می‌شود.^۲ چهارمین و آخرین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV-TR) که استانداردهایی برای طبقه‌بندی انواع بیماری‌های روانی ارائه می‌کند، اعتیاد به اینترنت را در مجموعه اختلال کنترل‌تکانه که به گونه‌ای دیگر مشخص نشده است معرفی کرده و این اختلال در ویرایش بعدی DSM در سال ۲۰۱۱ نیز در همین طبقه آورده خواهد شد.^۳

برای سنجش اختلال اعتیاد اینترنتی پرسشنامه‌ها و مقیاس‌های چندی مانند CIUS، IAT، YDQ، تدوین شده است که هر کدام با توجه به تعریف اعتیاد اینترنتی به‌نحوی این اختلال را می‌سنجد و ملاک تشخیصی آن هم اغلب بر اساس اختلال کنترل‌تکانه یا اعتیاد به مواد مخدر و الکل می‌باشد.

از آنجایی که پژوهش در زمینه اعتیاد به اینترنت بسیار مورد توجه متخصصان علوم رفتاری می‌باشد، در داخل کشور وجود ابزارهایی معتبر و پایا براساس ملاک‌های تشخیصی DSM-IV-TR و متناسب با فرهنگ کشور که بتوان براساس آن افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی را از کاربران عادی غربالگری کرد بسیار محدود است. هم‌چنین اعتبار و روایی پرسشنامه‌های رسمی که در کشورهای دیگر ساخته شده است را نباید پذیرفت به‌خصوص این نکته هنگامی بیشتر مهم است که این پرسشنامه‌ها در کشور دیگری و برای گروه آزمودنی‌های متفاوتی طراحی و آزمون شده باشد.^۴ به‌دلیل آن‌که شواهد تجربی درباره حساسیت، ویژگی و نقطه برش ابزارهای اندازه‌گیری اعتیاد اینترنتی در دست نیست^۵ و ابزارهای سنجش اعتیاد اینترنتی اغلب روایی و پایایی مطلوبی ندارند.^۶ هم‌چنین از آن‌جایی که در مطالعات قبل که پیرامون

استفاده زیاد از اینترنت با عناوین متفاوتی از قبیل وابستگی رفتاری به اینترنت (internet behavior dependency)، استفاده مرضی از اینترنت (pathological internet use)، استفاده مشکل‌زا از اینترنت (problematic internet use)، استفاده بیش از اندازه از اینترنت (excessive internet use)، سوءاستفاده از اینترنت (internet abuse) و اختلال اعتیاد به اینترنت (internet addiction disorder) معرفی می‌شود.^۲ چهارمین و آخرین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-IV-TR) که استانداردهایی برای طبقه‌بندی انواع بیماری‌های روانی ارائه می‌کند، اعتیاد به اینترنت را در مجموعه اختلال کنترل‌تکانه که به گونه‌ای دیگر مشخص نشده است معرفی کرده و این اختلال در ویرایش بعدی DSM در سال ۲۰۱۱ نیز در همین طبقه آورده خواهد شد.^۳

برای سنجش اختلال اعتیاد اینترنتی پرسشنامه‌ها و مقیاس‌های چندی مانند CIUS، IAT، YDQ، تدوین شده است که هر کدام با توجه به تعریف اعتیاد اینترنتی به‌نحوی این اختلال را می‌سنجد و ملاک تشخیصی آن هم اغلب بر اساس اختلال کنترل‌تکانه یا اعتیاد به مواد مخدر و الکل می‌باشد.

از آنجایی که پژوهش در زمینه اعتیاد به اینترنت بسیار مورد توجه متخصصان علوم رفتاری می‌باشد، در داخل کشور وجود ابزارهایی معتبر و پایا براساس ملاک‌های تشخیصی DSM-IV-TR و متناسب با فرهنگ کشور که بتوان براساس آن افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی را از کاربران عادی غربالگری کرد بسیار محدود است. هم‌چنین اعتبار و روایی پرسشنامه‌های رسمی که در کشورهای دیگر ساخته شده است را نباید پذیرفت به‌خصوص این نکته هنگامی بیشتر مهم است که این پرسشنامه‌ها در کشور دیگری و برای گروه آزمودنی‌های متفاوتی طراحی و آزمون شده باشد.^۴ به‌دلیل آن‌که شواهد تجربی درباره حساسیت، ویژگی و نقطه برش ابزارهای اندازه‌گیری اعتیاد اینترنتی در دست نیست^۵ و ابزارهای سنجش اعتیاد اینترنتی اغلب روایی و پایایی مطلوبی ندارند.^۶ هم‌چنین از آن‌جایی که در مطالعات قبل که پیرامون

روایی و پایایی پرسشنامه‌های سنجش اعتیاد به اینترنت در خارج از کشور انجام شده نواقصی در مورد نحوه اجرا وجود دارد و با توجه به این مسئله که پرسشنامه‌هایی که از قبل طراحی شده اند مقبولیت عمومی نداشته‌اند^۷ لازم است تا با انجام مطالعه‌ای نسخه ایرانی این پرسشنامه‌ها به همراه روایی و پایایی آن‌ها را تعیین کرد. هدف پژوهش حاضر بررسی روایی و پایایی پرسشنامه تشخیصی اختلال اعتیاد به اینترنت (YDQ) در کاربران دانشجوی می‌باشد.

روش کار

روش مورد استفاده در این پژوهش توصیفی و تحلیلی از نوع مقطعی برای تعیین روایی و پایایی پرسشنامه (YDQ) در کاربران دانشجوی شهر اصفهان در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۹-۸۸ بود. روش نمونه‌گیری به صورت سهمیه‌ای و حجم نمونه در نظر گرفته شده تعداد ۴۰۰ نفر محاسبه شد. علت استفاده از روش سهمیه‌ای آن است که از این روش بیشتر در روانسنجی آزمون‌ها استفاده می‌شود.^۴

نمونه‌های پژوهش حاضر از میان کاربران سایت اینترنتی مرکزی دانشگاه‌های اصلی شهر اصفهان (دانشگاه اصفهان، علوم پزشکی، صنعتی و دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان) انتخاب شدند. در ابتدا تعداد کل دانشجویان هر دانشگاه به طور کلی محاسبه شد. (حدود ۴۲۲۰۰ نفر از طریق تماس تلفنی با روابط عمومی یا با مراجعه به سایت اینترنتی هر دانشگاه) سپس براساس حجم نمونه محاسبه شده و به تناسب از هر دانشگاه نمونه‌هایی به صورت سهمیه انتخاب شدند. بدین منظور و براساس آن تعداد ۱۴۱ نفر از دانشگاه صنعتی، ۵۰ نفر از دانشگاه علوم پزشکی، ۱۴۹ نفر از دانشگاه اصفهان و ۶۰ نفر از دانشگاه آزاد خوراسگان انتخاب شدند. پس از محاسبه حجم نمونه به تفکیک هر دانشگاه با مراجعه به سایت مرکزی هر دانشگاه نمونه‌های محاسبه شده از بین کاربران آن انتخاب شدند. علت انتخاب و مراجعه به سایت مرکزی هر دانشگاه به این دلیل بود که در این مکان از دانشگاه، جنبه تصادفی بودن نمونه‌ها از نظر متغیرهای مخدوش‌کننده نظیر جنس، وضعیت تأهل، نوع مدرک تحصیلی، سال ورود به دانشگاه (سال اول، دوم و غیره)، دانشکده محل تحصیل، نوع مقطع تحصیلی و غیره کاملاً رعایت شود.

در این مطالعه برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک که در آن ویژگی‌هایی نظیر سن، جنس، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل، میزان ساعات استفاده از اینترنت، زمان استفاده و دلیل استفاده از آن در روز را بررسی می‌کند و پرسشنامه تشخیص اعتیاد اینترنتی Young استفاده شد. این پرسشنامه براساس ملاک‌های تشخیصی اعتیاد اینترنتی بر اساس DSM-IV-TR طراحی شده و طبق نظر Young هر فردی که به حداقل ۵ نشانه از فهرست نشانه‌های آن جواب مثبت دهد معتاد به اینترنت شناخته می‌شود. پس از وی Wolf و Beard برای تشخیص اعتیاد اینترنتی این پرسشنامه را اصلاح کرده و مواردی را به آن اضافه نمودند. پایایی فرم اصلی این پرسشنامه به روش تصنیف برابر با ۰/۷۲ و مقدار آلفای کرونباخ آن برابر با ۰/۷۱ محاسبه شده است.^{۸،۹} در این تحقیق از فرم تجدیدنظر شده پرسشنامه YDQ که توسط Wolf و Beard ارائه شده است استفاده شد.

یافته‌ها

براساس نتایج به دست آمده ۷۱/۷ درصد از شرکت‌کنندگان مرد و ۲۸/۳ درصد زن بودند، میانگین سنی نمونه‌ها برابر با $22/9 \pm 4/05$ سال و مقدار استفاده از کامپیوتر و اینترنت در هر نوبت کاری به ترتیب برابر با ۲/۵ و ۱/۴ ساعت به دست آمد. طبق نتایج دو پرسشنامه و مصاحبه تخصصی روانپزشک هم تعداد ۸۲/۴ درصد سالم و ۱۷/۶ درصد معتاد به اینترنت تشخیص داده شدند.

برای تعیین پایایی پرسشنامه YDQ از روش‌های تصنیف، بازآزمایی و آلفای کرونباخ استفاده شد. هم‌چنین ضریب همبستگی دورشته‌ای نقطه‌ای میان تشخیص روانپزشک و نمره پرسشنامه YDQ نیز برابر با ۰/۶۲ محاسبه شد که در سطح $p < 0/01$ معنی‌دار است. شاخص هماهنگی درونی این پرسشنامه یعنی ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷ محاسبه گردید که نشان

سپس براساس نتایج منحنی ROC و حساسیت و ویژگی محاسبه شده، نقطه برش مناسب پرسشنامه برای حساسیت ۰/۸۶ و ویژگی ۰/۹۵ درصد عدد ۴ محاسبه شد. بدین معنی که اگر مجموع نمره به دست آمده برای هر فرد در پرسشنامه YDQ بالاتر از ۴ باشد نشان دهنده اعتیاد اینترنتی آن شخص خواهد بود.

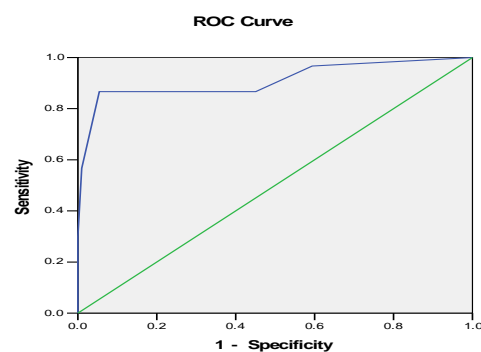
بحث

نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد فرم فارسی این پرسشنامه از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است. از نظر صوری مشکل مهم در این آزمون وجود نداشت و گروه نمونه هم در فهم سوالات مشکل عمده‌ای نداشتند و تقریباً سوالات برایشان جذاب و جالب بود و این نشانه روایی صوری آزمون است. در مطالعه کاتو و سو هم روایی این آزمون مناسب ارزیابی شده است و این مسئله با یافته مطالعه حاضر مطابقت دارد.^{۱۲} در این مطالعه پایایی آزمون مطلوب گزارش شد. پژوهش‌های قبلی نیز پایایی این پرسشنامه را از ۰/۷۱ تا ۰/۷۲ گزارش کرده‌اند.^{۸،۱۳} Dowling و همکاران در پژوهش خود پایایی پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۲ گزارش کرده‌اند.^{۱۴}

Siomos هم در پژوهش خود پایایی این پرسشنامه را به روش تصنیف و آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۱ گزارش کرده است.^{۱۵} لذا ضرایب پایایی به دست آمده هم در نسخه فارسی و هم در نسخه اصلی مطلوب بوده و این نشان دهنده پایایی مناسب این پرسشنامه است. به نظر می‌رسد با توجه به یافته‌های این پژوهش، پرسشنامه YDQ از پایایی مناسب برخوردار بوده و می‌توان گفت که این وسیله، اعتیاد به اینترنت را با درجه قابل قبولی از دقت اندازه‌گیری می‌نماید. البته تفاوت‌های مشاهده شده در مقدار پایایی‌های گزارش شده در مطالعات مختلف بیانگر تفاوت در تعداد قسمت‌های پرسشنامه، متن بخش‌های ترجمه شده، تفاوت‌های فرهنگی و جمعیت هدف می‌باشد.

تحلیل تمایزات ارزیابی پرسشنامه نظیر تعیین نقطه برش، حساسیت و ویژگی نشان داد که در کل نقطه برش ۴ بهترین نقطه همراه با حساسیت و ویژگی ۰/۸۶ و ۰/۹۵ برای جداسازی معتادین به اینترنت از غیر معتادین است. در پژوهش‌های دیگر هم نقطه برش مناسب برای تشخیص اعتیاد اینترنتی ۵ اعلام شده است.^{۱۷} اما نقطه برش ۳ و ۴ را خطر بالای وابستگی به اینترنت اعلام کرده‌اند که تاییدکننده نتایج پژوهش فعلی هم می‌باشد. البته تفاوت در نقطه برش به دست آمده می‌تواند ناشی از جمعیت هدف در پژوهش‌های مختلف یا تفاوت تشخیص اعتیاد به اینترنت در مطالعات مختلف باشد. در پژوهش فعلی جامعه هدف دانشجویان می‌باشند و استفاده دانشجویان از اینترنت نیز نسبت به قشرهای دیگر جامعه شایع‌تر است لذا این پرسشنامه در جمعیت دانشجویی با نقطه برش ۴ دارای حساسیت و ویژگی بالایی می‌باشد. به‌طور کلی پرسشنامه YDQ دارای روایی محتوی، تشخیصی (افتراقی) و همگرایی بالایی است و جهت تعیین میزان اعتیاد اینترنتی جمعیت‌های مختلف بالینی و جمعیت عادی از اعتبار بالایی برخوردار است. با توجه به

می‌دهد فقط ۳۰ درصد از واریانس نمرات کل پرسشنامه در اثر خطای اندازه‌گیری به دست آمده است. برای تعیین پایایی درونی پرسشنامه از روش تصنیف نیز استفاده شد و مقدار آن برابر با ۰/۶۴ به دست آمد که از نظر آماری معنی‌دار است. برای تعیین پایایی بیرونی از روش آزمون-باز آزمون و بعد از حدود دو هفته پرسشنامه مجدداً بر روی ۴۰ نفر اجرا شد. با محاسبه ضریب همبستگی مقدار آن ۰/۷۴ محاسبه شد که از نظر آماری در سطح $p < 0/01$ معنی‌دار است. برای محاسبه روایی پرسشنامه YDQ از سه روش زیر استفاده شد: (۱) روایی محتوایی آزمون به ۱۰ نفر متخصص داده شد متخصصان متن این پرسشنامه را با ملاک‌های تشخیصی DSM-IV-TR برای تشخیص اعتیاد اینترنتی بررسی کرده و روایی محتوای آن را تایید کردند. (۲) برای محاسبه روایی همگرایی پرسشنامه ضریب همبستگی نمرات هر فرد از پرسشنامه YDQ با پرسشنامه CIUS و IAT محاسبه شد که به ترتیب برابر با ۰/۸۱ و ۰/۷۸ بود که در سطح $p < 0/001$ معنی‌دار است. (۳) جهت روایی افتراقی (تشخیصی) پرسشنامه از روش تحلیل تمایزات استفاده شد. ابتدا براساس نمرات پرسشنامه YDQ میانگین نمره‌های آزمودنی‌های معتاد به اینترنت برابر با $4/6 \pm 1/8$ و غیر معتاد برابر با $1/3 \pm 1/2$ محاسبه شد. از آزمون لامبدای ویلکس جهت مقایسه میانگین نمرات بر حسب عضویت گروهی (معتاد و غیر معتاد) استفاده شد که برابر با ۰/۵۳ به دست آمد. پس از آن ضریب همبستگی متعارف (کانونی) که همان ضریب روایی افتراقی (تشخیصی) می‌باشد و عضویت گروهی (معتاد به اینترنت و غیر معتاد به اینترنت) را نشان می‌دهد برابر با ۰/۶۲ محاسبه شد ($p < 0/001$) و بیانگر آن است که ۳۸ درصد از تغییرات نمره اعتیاد اینترنتی مربوط به تفاوت دو گروه است. برای تعیین حساسیت و ویژگی پرسشنامه YDQ علاوه بر اجرای آزمون از پرسشنامه تشخیصی CIUS استفاده شده و تمامی افراد براساس ملاک‌های تشخیصی DSM-IV-TR مورد مصاحبه قرار گرفتند. بر این اساس ۱۳ درصد از افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی و ۸۷ درصد هم سالم تشخیص داده شدند. در نتیجه حساسیت آزمون اعتیاد اینترنتی ۰/۸۶ و ویژگی آن در حدود ۰/۹۵ محاسبه گردید. برای تعیین نقطه برش پس از تعیین حساسیت و ویژگی اطلاعات توسط منحنی راک (ROC) تجزیه و تحلیل شد براساس نتایج به دست آمده میزان accuracy سطح زیر منحنی ۰/۹۱ محاسبه شد ($p < 0/001$) که نشان دهنده این است که در حدود ۹۱ درصد از موارد به درستی تشخیص داده شده‌اند. (نمودار ۱)

نمودار ۱: میزان accuracy سطح زیر منحنی

اعتیاد به اینترنت نیست اما مزیت مهم این پرسشنامه نسبت به سایر پرسشنامه‌های طراحی شده خلاصه بودن آن و صرف زمان کمتر برای پاسخ دادن به آن است و می‌توان گروه کثیری از دانشجویان را در حداقل زمان به وسیله آن مورد سنجش قرارداد و این ویژگی این پرسشنامه را نسبت به سایر پرسشنامه ممتاز می‌سازد. البته هرچند نتایج حاصل از این پژوهش بسیار متفاوت از تحقیقات پیشین نیست ولی در اجرا و بررسی هر پرسشنامه بایستی عوامل فرهنگی موثر بر آن را در نظر داشت و توجه به عامل‌های تفاوت‌های فرهنگی در بحث اعتیاد به اینترنت از این قاعده مستثنی نمی‌باشد.

سیاسگزاری

این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی به شماره ۲۸۹۰۳۱، مصوب دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی و با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فن‌آوری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شده است.

References

- Forood A. [Associated keys and take care of teens on the internet] Persian. Tehran: Saberyn; 2007.
- Omidvar A, Saremy A. [Description, ethiology, prevention, treatment & scales of assessment internet addiction test] Persian. 1st ed. Mashhad: Tamrin; 2002.
- Vaugeois P. Cyberaddiction: fundamentals and perspectives. Centre quebeois de lutte aux dependances. Quebec, Canada: Bibliotheq et Archieves nationaux du Quebec; 2006.
- Oreizi HR, Farahani HA. [Applied research methods in clinical psychology and counseling] Persian. 1st ed. Tehran: Danzheh Press; 2008.
- Yen JY, Ko CH, Yen CF, et al. The comorbid psychiatric symptoms of internet addiction: Attention deficit and hyperactivity disorder (ADHD), depression, social phobia, and hostility. *J Adolesc Health* 2007; 41(1): 93-8.
- Thorens G, Khazaal Y, Billieux J, et al. Swiss psychiatrists' beliefs and attitudes about internet addiction. *Psychiatr Q* 2009; 80(2): 117-23.
- Meerkerk GJ, Van Den Eijnden RJ, Vermulst AA and Garretsen HF. The compulsive internet use scale (CIUS): some psychometric properties. *Cyberpsychol Behav* 2009; 12(1): 1-6.
- Cao F, Su L, Liu T and Gao X. The relationship between impulsivity and Internet addiction in a sample of Chinese adolescents. *Eur Psychiatry* 2007; 22(7): 466-71.
- Beard KW. Internet addiction: A review of current assessment techniques and potential assessment questions. *Cyberpsychol Behav* 2005; 8(1): 7-14.
- Meerkerk GJ. Explorative research into the causes and consequences of compulsive internet use [dissertation]. Rotterdam: Erasmus University; 2007.
- Alavi SS. [Evaluation of diagnostic criteria of DSM-TV-TR for Diagnosis IAD (Internet Addiction Disorder) and the survey of prevalence IAD in Isfahanian Internet Users correspondence demographic properties] Persian [dissertation]. Isfahan: Isfahan University of Medical Sciences; 2009.
- Cao F, Su L. Internet addiction among Chinese adolescents: prevalence and psychological features. *Child Care Health Dev* 2007; 33(3): 275-81.
- Johansson A, Gotestam KG. Internet addiction: Characteristics of a questionnaire and prevalence in Norwegian youth (12-18 years). *Scand J Psychol* 2004; 45(3): 223-9.
- Dowling NA, Quirk KL. Screening for internet dependence: Do the proposed diagnostic criteria differentiate normal from dependent internet use? *Cyberpsychol Behav* 2009; 12(1): 21-7.
- Siomos KE, Dafouli ED, Braimiotis DA, et al. Internet addiction among Greek adolescent students. *Cyberpsychol Behav* 2008; 11(6): 653-7.
- Widyanto L, Griffiths M. Internet addiction: A critical review. *Int J Ment Addict* 2006; 4: 31-51.
- Bakken IJ, Wenzel HG, Gøtestam KG. Internet addiction among Norwegian adults: A stratified probability sample study. *Scand J Psychol* 2009; 50(2): 121-7.

Survey on validity and reliability of diagnostic questionnaire of internet addiction disorder in students users

S. Salman Alavi,¹ Fereshte Jannatifard,² Mehdi Eslami,³ Hossein Rezapour⁴

Received: 29/Aug/2010

Accepted: 26/Oct/2010

Background: Internet occupies a large part of youth's life and each year more reports are published about Internet addiction disorder (IAD). This study argues the validity and reliability of Young Diagnostic Questionnaire (YDQ) correspondence Iranian society and culture.

Materials and Method: This is a cross-sectional and descriptive-analytical research. For these purpose 400 students of Isfahan universities were subjected. Sampling method was quota sampling. Cases completed demographic questionnaire, Compulsive Internet Use Scale (CIUS) and YDQ (Young Diagnostic Questionnaire). Finally we performed a psychiatric interview (based on DSM-IV-TR) for all of the samples. For data analysis we used face, discriminative and concurrent validity, Chronbach α , split half, test-retest and ROC Curve by SPSS-14 Software.

Results: Concurrent validity was ($r=0.78, 0.81$), discriminative validity was ($r=0.62$). Besides YDQ shows internal consistency ($\alpha=0.70$), split-half validity ($r=0.64$), test-retest reliability ($r=0.74, p<0.01$). The best cut off point for this questionnaire is number 4.

Conclusion: The result showed that Persian version of YDQ is valid and reliable. Considering lack of a valid and reliable questionnaire for measuring addiction to the internet, YDQ could be a suitable tool for measuring internet addiction in future research. [ZJRMS, 2011; 13(7):34-38]

Keywords: Internet, addictive behavior, validity, reliability, students

1. Msc of Psychology, School of Management and Medical Informatics, Isfahan University of Medical Sciences and Health Services, Isfahan, Iran.
2. BSC of Health, Education Organization of Isfahan. Gay religion, Isfahan, Iran.
3. Psychiatrist, Shohadaye Lenjan Hospital, Isfahan, Iran.
4. Msc of Psychometry, Azad University of Naen Branch, Naen, Iran.

Please cite this article as: Alavi S.S, Jannatifard F, Eslami M, Rezapour H. Survey on validity and reliability of diagnostic questionnaire of internet addiction disorder in students users. Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS) 2011; 13(7): 34-38.